

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny – Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Taberska

Sędziowie: SSO Hanna Bartkowiak (spr.)

SSO Sławomir Jęksa

Protokolant: apl. radc. J. Z.

przy udziale B. T. Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2017 r.

sprawy **D. M.**

oskarżonego z art. 278 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Pile

z dnia 14 lutego 2017 r. sygn. akt II K 20/17

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Pile do ponownego rozpoznania.

S. J. E. H. B.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Pile, wyrokiem z dnia 14 lutego 2017 r. wydanym w postępowaniu o sygn. akt II K 20/17, uznał **oskarżonego D. M.** za winnego tego, że w dniu 4 października 2016 r. w P. przy ul. (...) wykorzystując nieuwagę pracownika lombardu dokonał kradzieży biżuterii w postaci złotego pierścionka ze szklanym oczkiem oraz złotej bransoletki, gdzie straty wyniosły 1900 zł na szkodę (...) z W., tj. przestępstwa z art. 278 § 1 kk i za to na podstawie przywołanego przepisu wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 kk wykonanie wymierzonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności Sąd warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 2 lata.

Na podstawie art. 73 § 1 kk Sąd oddał oskarżonego pod dozór kuratora, a na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 kk zobowiązał oskarżonego do informowania kuratora o przebiegu okresu próby.

Na podstawie art. 72 § 2 kk Sąd orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę kwoty 1900 zł na rzecz (...) S.C. we W. w terminie 4 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk i art. 17 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) zwolniono oskarżonego od obowiązku zwrotu wydatków postępowania i nie wymierzono mu opłaty (k. 68).

Powyższy wyrok zaskarżył w całości oskarżony wnosząc apelację wprost. Oskarżony podniósł, że o wydaniu wyroku dowiedział się w dniu 21 marca 2017 r., nikt nie poinformował go o sprawie, a tym samym nie mógł się bronić. Ponadto dodał, że nie przyznaje się do popełnienia zarzucanego czynu.

Podnosząc w ten sposób oskarżony nie wskazał konkretnych wniosków w apelacji (k. 80).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna i zasługiwała na uwzględnienie. W konsekwencji Sąd wyższej instancji uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Pile do ponownego rozpoznania.

W aktualnym stanie prawnym (od dnia 1 lipca 2015r.), zgodnie z treścią art. 374 § 1 kpk co do zasady obecność oskarżonego na rozprawie nie jest obowiązkowa, jednak przewodniczący lub sąd mogą uznać jego obecność za obowiązkową.

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy w Pile nie uznał, że obecność oskarżonego D. M. na rozprawie jest obowiązkowa i zostało do niego przesłane wyłącznie zawiadomienie o terminie pierwszej rozprawy (k. 62). Wspomniane zawiadomienie o terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 14 lutego 2017 r. zostało wysłane na adres ul. (...) w P.. Tymczasem D. M. podczas przesłuchania go w charakterze podejrzanego w postępowaniu przygotowawczym wskazał jako adres dla doręczeń: ul. (...) w P.. Sąd Rejonowy w treści postanowienia z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie II K 20/17 o uwzględnieniu wniosku oskarżonego i przywróceniu terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku z dnia 14 lutego 2017 r. sam przyznał, iż w wyniku błędu zawiadomienie o terminie pierwszej rozprawy wysłano na inny adres, niż podany przez oskarżonego jako adres do korespondencji.

Sąd Okręgowy stwierdził zatem uchybienie Sądu Rejonowego w postaci nieprawidłowego zawiadomienia oskarżonego o terminie pierwszej rozprawy. Nie miało ono jednak charakteru bezwzględnej przesłanki do uchylenia zaskarżonego wyroku. Z uwagi na nowelizację kodeksu postępowania dokonaną ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247) od dnia 1 lipca 2015 r. uchybienia związane z obecnością oskarżonego na rozprawie głównej, która przestała być obowiązkowa, straciły charakter bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 11 kpk (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2015 r., III KK 375/14, Legalis nr 1285338).

Mając na uwadze powyższe, należało uznać uchybienie Sądu I instancji związane z nieprawidłowym zawiadomieniem oskarżonego o terminie pierwszej rozprawy za naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 374 § 1 kpk. W takiej sytuacji koniecznym okazało się zbadanie, czy uchybienie to mogło mieć wpływ na treść wydanego przez Sąd Rejonowy orzeczenia.

Sąd Okręgowy po dokładnym przeanalizowaniu przeprowadzonego postępowania dowodowego oraz dokonanej przez Sąd I instancji oceny materiału dowodowego doszedł do wniosku, że naruszenie przez Sąd Rejonowy art. 374 § 1 kpk mogło wpłynąć na treść zapadłego rozstrzygnięcia. Uniemożliwienie oskarżonemu udziału w rozprawie skutkowało ograniczeniem realizacji jego prawa do obrony, zagwarantowanego w art. 6 kpk.

Wskazać zatem należy, że oskarżony będąc przesłuchiwanym w postępowaniu przygotowawczym nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i odmówił składania wyjaśnień oświadczając jednocześnie, że ewentualne wyjaśnienia złoży przed sądem. Sąd Rejonowy wydając wyrok opierał się więc na pozostałym materiale dowodowym, gdyż nie dysponował wyjaśnieniami oskarżonego. Faktem jest, że świadek D. W. (pracownik lombardu zlokalizowanego w P. przy ul. (...)) po okazaniu tablicy poglądowej, wskazał na zdjęcie D. M. jako osoby, która dokonała kradzieży biżuterii. Także świadek M. K. (1) (pracownica lombardu w P. przy ul. (...)) rozpoznała na tablicy poglądowej oskarżonego, jako osobę która w dniu zdarzenia była w lombardzie gdzie świadek pracuje i była zainteresowana zakupem wyrobów ze złota. Na podstawie zeznań tych świadków Sąd I instancji uznał, że to właśnie oskarżony dokonał kradzieży.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy nie powinien ograniczać się do powyższych dowodów, co spowodowało, że pobeżnie ustalił sprawstwo i winę D. M.. Nie bez znaczenia dla sprawy pozostaje fakt, iż początkowo organ prowadzący postępowanie przygotowawcze wytypował inną osobę – M. K. (2) – jako sprawcę przedmiotowego czynu z art. 278 §1 kk, jednak po złożeniu przez niego zeznań postępowanie zostało umorzone z uwagi na niewykrycie sprawcy przestępstwa. Dopiero później, po upływie ponad miesiąca od dnia wydania postanowienia o umorzeniu postępowania, podjęto je na nowo z uwagi na zatrzymanie D. M. jako sprawcy czynu. Ten zaś nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu przestępstwa.

Sąd I instancji nie dokonał natomiast wszechstronnego zbadania przedmiotowego zdarzenia i nie wykorzystał należycie całej bazy dowodowej, którą dysponował. Sąd Rejonowy mając w aktach sprawy nagranie z monitoringu z miejsca popełnienia kradzieży (nagranie na płycie DVD, k. 14), jednak go nie odtworzył. Poprzestał jedynie na zaliczeniu w poczet dowodów protokołu oględzin wspomnianego nagrania z monitoringu z wydrukowanymi dwoma kadrami, na których widoczny jest sprawca (k. 47-49). Z kolei z uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego nie wynika aby organ ten poddał analizie porównawczej wygląd oskarżonego ze wspomnianej wyżej tablicy pogładowej z wizerunkiem osoby widocznej na nagraniu z monitoringu z lombardu przy ul. (...) w P.. Wstępne badanie w tym zakresie, dokonane przez Sąd Okręgowy poddaje w wątpliwość owo rozpoznanie dokonane przez świadków, gdyż osoba z nagrania nie wygląda identycznie jak osoba z tablicy pogładowej.

W ocenie Sądu wyższej instancji aby poczynić w tym zakresie ustalenia katagoryczne Sąd Rejonowy powinien zapoznać się z całym przedmiotowym nagraniem z monitoringu, gdyż dowód ten ma duże znaczenie dla ustalenia, czy oskarżony faktycznie jest tą samą osobą, która została zarejestrowana na nagraniu. Na podkreślenie zasługuje przy tym fakt, że wartość tego dowodu jest bardzo istotna, gdyż ma on charakter zobiektywizowany, bez możliwości wpływu na jego treść.

Wskazane powyżej braki w materiale dowodowym, w ocenie Sądu Okręgowego uniemożliwiały stwierdzenie bez żadnych wątpliwości, że to oskarżony D. M. był sprawcą kradzieży zarejestrowanym przez monitoring lombardu. W związku z tym należało zaś uznać, że nieprawidłowe zawiadomienie oskarżonego o rozprawie, skutkujące niemożnością udziału w postępowaniu dowodowym, stanowiło naruszenie jego prawa do obrony.

Wskazane powyżej naruszenia art. 374 § 1 kpk oraz art. 6 kpk miały zaś wpływ na treść wydanego orzeczenia, wobec tego Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Pile do ponownego rozpoznania.

Nie przesądzając w tym momencie kwestii sprawstwa i winy oskarżonego D. M., należy wskazać, że Sąd I instancji zobowiązany będzie przeprowadzić postępowanie w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami procedury. W szczególności zadbać powinien o to, by oskarżony mógł w sposób swobodny i rzeczywisty realizować swe prawo do obrony, w tym odnieść się do okoliczności zdarzenia z dnia 4 października 2017 r. Ponadto oczekiwać należy, że Sąd Rejonowy dogłębnie przanalizuje kwestię zasadniczą w tej sprawie, a mianowicie czy to faktycznie oskarżony D. M. dokonał kradzieży biżuterii z lombardu. Wydaje się, że w tym celu oskarżony winien być wezwany do osobistego stawiennictwa na rozprawie, aby zarówno organ orzekający, jak i świadkowie D. W. i M. K. (1) mogli poczynić w tym zakresie bezpośrednie spostrzeżenia.

S. J. E. H. B.